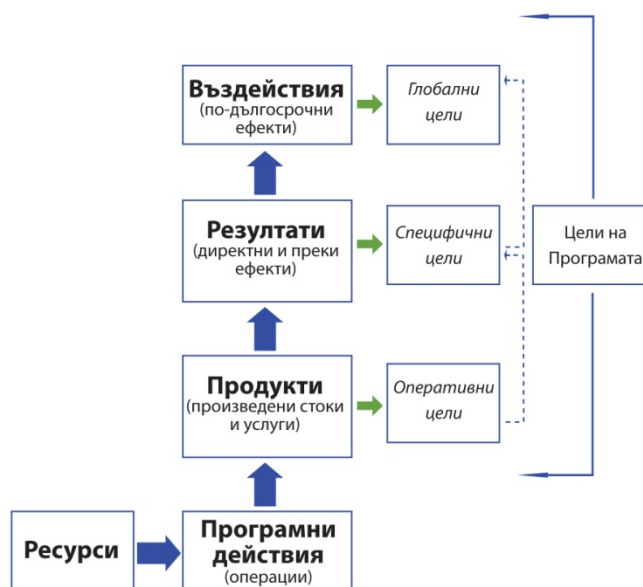

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“ реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

IV. Нови моменти в препоръките на Европейската комисия за наблюдението и оценката през периода 2014 – 2020 г.

През октомври 2011 г. Европейската комисия представи предложенията си за бъдещата политика на сближаване, като постави силно ударение върху постигането на резултати. Във връзка с подготовката на новия планов период и по-специално определянето на адекватни индикатори за проследяване постигането на заложените цели, през 2010 и 2011 г. работни групи подготвиха Концепция и препоръки за наблюдение и оценка на Европейската политика за сближаване¹⁷. Резултатите от оценката на досегашния опит налагат предложения за промени в логическия модел на връзката между цели, приоритети и индикатори, прилаган от Европейската комисия от 1999 г. насам.

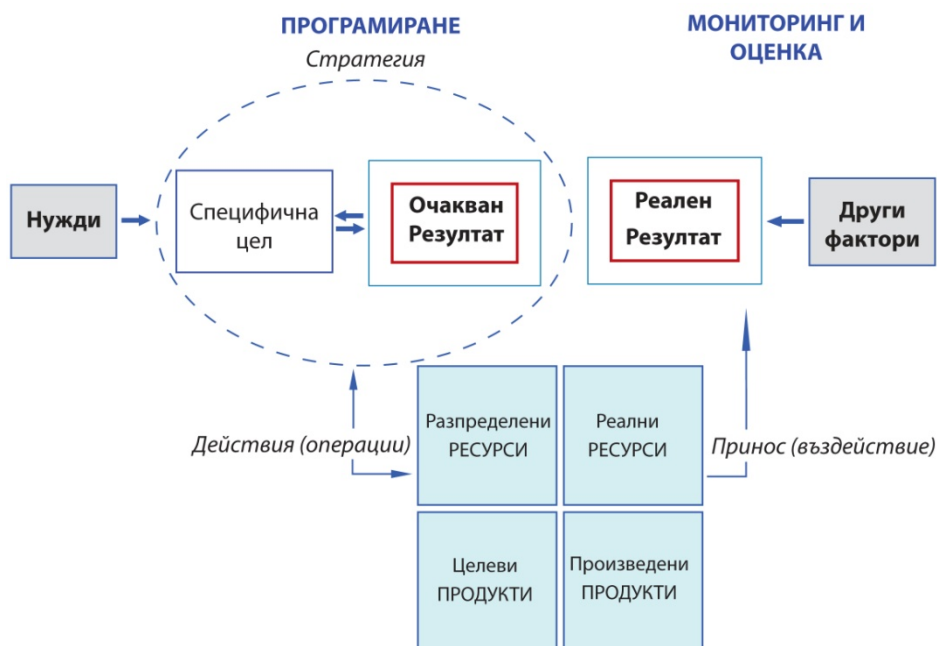
Логическа рамка, 1999 - 2013

Новият подход е в по-голямо съответствие с реалностите на политиките и начина, по който те взаимодействат с другите политики и общото развитие в контекста на оперативните програми. Предложеният нов модел е и по-опростен. На практика е премаханото не особено ясното разграничение между индикатор за резултат и индикатор за въздействие. Очакваните резултати се определят по-ясно в сравнение с миналите пла-

¹⁷ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/working/wd_2014_en.pdf

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“ реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

нови периоди – чрез индикатор с посочена базова стойност. Резултатът може да бъде краткосрочен или дългосрочен ефект или директен или опосредствен ефект в зависимост от конкретния приоритет, неговия контекст и възможностите, избрани от властите. Процесът на оценяване следва да отчита и наличието на други фактори, освен осъществяваните и наблюдавани интервенции, които влияят върху целевите резултати.

Нова логическа рамка, 2014 - 2020

В началото на всяко проектиране на публична намеса стои определянето на проблем, който трябва да бъде разрешен. Тъй като винаги ще има разнообразие от истински или въображаеми нужди, решението коя от тях трябва да бъде посрещната е въпрос на „политическо“ решение. Част от този процес е и определянето на посоката на желаната промяна, а понякога и на желаната ситуация, която трябва да бъде постигната (цел). Публичната намеса (интервенция) често има за цел постигането на повече от един резултат. Например, инвестицията в железопътна мрежа може да има за цел както подобряването на достъпността на региона, както и намаляването на замърсяването на околната среда.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Планираният *резултат* е специфичното измерение на благосъстоянието на хората, което предизвиква политическото действие, т.е. това, което е планирано да бъде променено чрез приноса на проектираната намеса. Като пример може да се разглежда мобилността, чието подобрене е цел на изграждането на транспортни инфраструктури, напр. нова железопътна линия.

Продуктите са директните резултати от осъществяването на публичната намеса (от програмите/проектите). Тяхното осъществяване допринася за постигане на резултатите.

След като желаният резултат бъде определен, той трябва да бъде представен чрез подходящи мерки. Това може да бъде направено чрез определяне на един или повече *индикатори*. Примерни индикатори за измерване на резултата, постигнат с изграждането на железопътната линия са времето за пътуване, количеството въглеродни емисии, броя на пътните произшествия. Намаляването на стойностите на тези индикатори може да бъде цел на осъществяваната политика.

Индикаторите за резултат са променливи, които предоставят информация за някои специфични страни на резултатите, които е възможно да бъдат измерени.

Изборът на ясни индикатори за резултат подобрява разбирането на проблема и необходимите мерки за неговото преодоляване и подобрява възможността за бъдеща преценка дали целите са постигнати. В този смисъл, освен изборът на ясни индикатори е необходимо да бъдат им бъдат определяни и целеви стойности, които да трябва да бъдат постигнати.

Наличието на идентифицирани нужди и желан резултат все още не означава, че публичната намеса е напълно планирана. Различни фактори могат да повлияят върху планираните резултати в посока на или различна с желаните промени. Властите трябва да анализират тези фактори и да решат кой от тях ще бъде обект на публичната политика. С други думи, намеса със специфична логика трябва да бъде определена. Например, ако броят на пътните произшествия е определен като индикатор за резултата на даден приоритет, по-безопасни пътища, нарастване на пътници и товари, ползващи влаков транспорт или по-добро поведение на шофьорите могат да бъдат възможните очаквани про-

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

мени в ситуацията. Тези, които подготвят плана/програмата трябва да определят върху кой от тези фактори искат да повлияят.

Новият подход изяснява ролята на наблюдението и оценката. **Наблюдението** се отнася до разходите, осъществяването на планираните продукти и промените в индикаторите за резултат, оценени при наличието на необходимата информация.

Оценката се фокусира върху приноса на конкретната политика върху постигнатите резултати или т.н. въздействие. Изготвянето на оценка трябва бъде планирано предварително и да се осъществява веднъж или два пъти през програмния период.

Властите, управляващи програми/планове имат две основни задачи:

- да управляват тези програми/планове ефикасно и
- да могат да удостоверят дали програмите/плановете са произвели желаните ефекти.

Процесът на наблюдение в по-голяма степен е инструмент за осъществяване на ефикасно управление, докато оценката се разглежда като инструмент допринасящ за изпълнението и на двете задачи.

Наблюдение означава проследяване. Наблюдение на продукти (директни, непосредствени резултати) означава проследяване дали планираните продукти са осъществени и дали изпълнението им е в съответствие с планирания времеви и ресурсен план.

Наблюдението също така проследява промените в индикаторите за резултат (наблюдение на политиките). Проследяването на стойностите на индикаторите за резултат позволяват извършване на преценка дали индикаторите се движат в желаната посока. Ако това не е така, това може да има сериозно отражение върху адекватността и ефективността на намесата, както и върху адекватността на избраните индикатори за резултат.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

V. Наблюдение на изпълнението на политики чрез наблюдение и контрол на съответните стратегически или планови документи

1. Основни елементи на мониторинга

Дефиниция: Мониторингът представлява наблюдение на развитието на стратегията/плана, *основано на систематично и регулярно набиране, анализ и използване на информация* за целите на оперативния контрол и вземането на решения. Това е постоянен процес на събиране на данни и информация с цел контрол на изпълнението на планираните мерки.

Цели: Основната цел на мониторинга е своевременно да се идентифицират потенциалните проблеми и трудности по изпълнението на стратегията/плана и да се идентифицират основните рискове и елементи на отрицателно въздействие.

Специфичните цели на мониторинга са:

- постигане на целевите стойности на индикаторите за мониторинг;
- проверка на финансовото изпълнение на стратегията/плана;
- проверка на изпълнение на стратегията/плана в рамките на определен времеви период;
- проверка на изпълнение на изискванията за прилагане на стратегията/плана;
- проверка за изпълнение на изискванията за информация и публичност.

2. Формулиране на политики и обратна връзка от изпълнението им

Формулирането на политики и изготвянето на програми за тяхното осъществяване обикновено включва идентифицирането на стартовото състояние на средата и на желаните цели, които да бъдат постигнати.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

По време на прилагане на стратегията или програмния документ за развитие е необходима система за осъществяване на обратна връзка, която позволява на управляващите да идентифицират потенциални проблеми и да предприеме своевременното им разрешаване. Системите за наблюдение и оценка не само осигуряват голяма част от тази обратна връзка, но могат да се използват за идентифициране на проблемни области, които се нуждаят от по-подробно изследване. Например, бавното стартиране на дадени проекти и последващото неусвояване на бюджети или оттегляне на подкрепата на важна група заинтересовани страни могат да намерят своето обяснение и съответно преодоляване като проблем с помощта на дейностите по наблюдение и оценка.

Системите за наблюдение проследяват и междинните резултати. За осигуряване на ефективност на процеса на наблюдение се използват индикатори.

Индикаторите могат да бъдат различни типове в зависимост от структурата си, източниците на данни, обхвата и др.:

- по отношение на променливите: пълни, частични и сложни индикатори;
- по отношение на обработката на информация: елементарни, производни и съставни показатели;
- по отношение на съпоставимостта на информация: конкретни, общи и основни показатели;
- по отношение на диапазона на информация: контекстни (наблюдаващи цялостното състояние на средата) и програмни показатели (наблюдаващи изпълнението и постигането на целите на програмните/плановите приоритети и специфични цели);
- по отношение на наблюдаваната характеристика: показатели за ресурси, продукти и резултати;
- по отношение на критерий за оценяване: индикатори за приложимост, ефикасност, ефективност и изпълнение;
- по отношение на количествено оценяване и използване на информация: индикатори за наблюдение и оценяване.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Най-полезната група от индикатори за наблюдението и оценката на конкретен документ е тази по отношение на наблюдаваната характеристика. Индикаторите за наблюдение на цялостното състояние на средата, които могат да бъдат успешно използвани за оценка на въздействието, също са от особена важност.

Индикаторите за ресурси предоставят информация за финансовите, човешки, материални, организационни и регулаторни средства, използвани при осъществяване на програмата/плана. Ресурсите са взаимна отговорност на финансовите органи, които ги разпределят, и на оперативните органи, които ги разходват. Повечето показатели за ресурси редовно биват определяни количествено от системите за наблюдение.

Примери за показатели за ресурси са: общият бюджет (общо количество на ресурсите), **усвояване на годишен бюджет** (степен на усвояване на ресурси), **процент на очакваните завишени разходи**, процент на европейското финансиране спрямо процента на цялото публично финансиране, **брой хора, които работят по осъществяване на програмата**, **брой организации, участващи в програмата**.

Индикаторите за продукт измерват продукта от дейността на програмата. По-конкретно, **за продукт се счита всичко, което се получава в замяна на публичните разходи**. Резултатите от продуктивността обикновено са отговорност на оперативните изпълнители, които докладват за тях чрез системата за наблюдение.

Примери за показатели за продукт са: количество построени пътища в километри; степента на прогрес при изграждането на пътна инфраструктура; количество рехабилитирана градска площ в хектари; капацитет на изградена пречиствателна инфраструктура; брой обучавани, чието обучение е платено от програмата; и процент на това обучение, чието качество е сертифицирано.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Индикаторите за резултат описват **специфична характеристика на постигнатия резултат, която може да бъде измерена** и която отразява специфичното измерение на благосъстоянието на хората, подоброено чрез изпълнението на конкретния приоритет.

Показателите за резултат представят информация за промените, които засягат директните бенефициенти, като например: **времето, спестено при пътуване; намалените разходи за телефонни услуги; квалификациите, придобити от обучените по дадена програма; нова туристическа дейност, създадена от фермер; приложението на нови производствени капацитети, създадени от една фирма.**

3. Дефиниции и характеристики на индикаторите

Индикаторите могат да бъдат дефинирани като измерителите на целите, които трябва да бъдат постигнати, ресурсите, които трябва да бъдат мобилизирани и получения ефект. Те предоставят висококачествена информация, имаща за цел да подпомогне заинтересованите страни при комуникиране, договаряне и вземане на решения при публични интервенции.

За да бъдат полезни индикаторите трябва да отговарят на следните характеристики:

- да бъдат тясно свързани с целите на политиката;
- да се измерват регулярно.

Регулярното измерване ще осигури натрупване на временни редове със съпоставими данни. Благоприятно за целите на наблюдението е данните да са налични периодично от стартиране на програмата.

- събираните данни за проследяване на индикаторите са надеждни;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

На практика индикаторите рядко отговарят на всички тези характеристики и е необходимо да се събира допълнителна информация от допълнителни източници. Една част от информацията може да е събирана за цели различни от наблюдението и оценката на програмата.

Добрият индикатор трябва да предоставя достъпна информация така, че и предоставящият информацията и потребителя да могат лесно да комуникират и да разбират значението ѝ, въпреки че това е по-скоро препоръчителна отколкото задължителна характеристика на индикатора.

4. Качество на системата за наблюдение

Въпреки, че няма стандартен метод за контрол върху качеството, възможен подход за неговото осигуряване е приет въз основа на следните критерии, които са разделени в две групи: критерии за качество, приложими за всеки показател индивидуално, и критерии за качество, приложими за цялата система.

4.1. Критерии за качество, приложими за всеки индикатор

Първият критерий за качество на индикатора е **възможността да се определя количествено на редовни интервали от време**. Понякога един или повече индикатори, включени в програмните документи, никога не са били количествено определяни и поради това не могат да участват при мониторинг или оценка на програмата. Наличието на информация, позволяваща подобно количествено измерване е основен фактор. **Показателите за наблюдение (за ресурси, за продукт) трябва да се определят количествено най-малко веднъж годишно**. Показателите за оценяване (на някои от резултатите и ефекти, както и показатели за контекст) се определят количествено обикновено веднъж годишно или веднъж на 3 – 6 години.

След като даден индикатор е бил определен количествено, може да отнеме от няколко месеца до година преди придобитата информация да може да бъде използвана за наблюдение и оценка. Това е особено валидно за определени показатели за оценка на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

средата, които са извлечени от статистически публикации. Актуалността на информацията е важен критерий за качество. Понякога статистическите данни биват публикувани две или повече години след събиране на информация.

При оценяване на ефектите от осъществяването на определена политика следва да се обръща внимание дали индикаторите трябва да позволяват програмата да е в състояние да постигне промяна на стойността им. Капацитетът на интервенциите да въздействат върху индикаторите се нарича чувствителност. Например оборотът на даден бизнес не е достатъчно чувствителен индикатор за интервенция, подкрепяща износа. По-подходящ индикатор би бил оборотът, свързан само с няколко чуждестранни клиенти, които са влезли във връзка с бизнеса, благодарение на оценяваната интервенция.

Други важни характеристики на индикаторите са **надеждност и достоверност**. Има тенденция надеждността да се прилага по отношение на факти и цифри и може да бъде дефинирана в следния контекст - едно и също измерване, направено от двама различни човека при идентични обстоятелства, ще произведе същите стойности за индикатора. В случаите, в които индикаторите биват определяни количествено на базата на въпроси, задавани от един човек на друг, то надеждността като фактор не може да бъде дефинирана механично, въпреки че тестовете трябва да са достоверни. Достоверността от друга страна зависи от обосноваването на метода, въпреки че независимостта и репутацията на оценяващия екип също може да бъде от значение.

Полезността на един индикатор зависи от това дали позволява сравнения между постигнатото от осъществяване на определени дейности в рамките на различни териториални единици.

Друг критерий за качество на индикатор е неговата **целесъобразност**. Индикаторите трябва да се отнасят до резултати, които могат да бъдат оценени като задоволителни или не. **Следователно всяка стойност на индикатор трябва да бъде сравнена с някаква норма като например: цел, която да бъде изпълнена, норми, които да бъдат надминати, или някаква средна стойност, която да бъде постигната.**

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Един добър индикатор трябва да бъде разбран от всички, които го използват. Нещо повече, значението на индикатора трябва да е едно и също за всички заинтересовани страни. Освен това индикаторът трябва точно да отразява понятието/идеята, която измерва. Изпълнението на тези изисквания се нарича **валидност** на индикатора.

4.2. Критерии за качество, приложими за цялата система

За да се гарантира качество на системите за наблюдение, те от своя страна трябва да отговарят на следните критерии:

- посочените индикатори трябва да покриват значителна част от програмните мерки;
- системата трябва да се състои от добре балансирани индикатори от различни категории;
- системата от индикатори трябва да е проста. Събираната информация трябва да бъде съобразена с капацитета и възможностите за управление на съответната организация;
- релевантността на дадена система предполага, че **индикатори се разработват основно за тези специфични цели в съответния приоритет, които са от най-голямо значение за постигане на планирания резултат.** Например, специфични цели, обхващащи мерки с много висок бюджет, иновативни мерки.

Много често създаването на показатели не започва от нулата. Където това е възможно, системите и индикаторите трябва да съответстват на тези, които вече съществуват и работят.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

---

5. Организационни аспекти - включване на потребители и доставчици на информация

Системата от индикатори има по-големи възможности за ефективно функциониране, когато доставчиците и потребителите на информация участват при създаването ѝ. В случай, че те не са включени в процеса, затворена група от специалисти ще бъде изкушена да изгради скъпа, технически идеална система, която може никога да не работи според нуждите на управляващите стратегията/плана.

Необходимо е определянето на екип, който да отговаря за оперативното изпълнение на програмния документ и който да имат нужните човешки и финансови ресурси. По-конкретно, екипът трябва да гарантира, че системата от индикатори категорично отразява целите на програмата и благоприятства сравнимостта на параметрите. Желателно е екипът, отговорен за създаването на системата от индикатори, да отговаря и за нейното прилагане.

6. Източници на данни

Информацията за наблюдение и оценка може да се събира от **два основни типа източници – първични и вторични.**

Първичните данни предполагат събирането на информацията да се осъществява конкретно за нуждите на постигането на определена цел - в случая за наблюдението и оценката на стратегическите или програмните документи на определени политики. Основното предимство на метода е, че отразява напълно нуждите и е в съответствие с целите, за които е събирана информацията.

Големият недостатък на метода е високата стойност на получените данни в общия случай. Поради това е за предпочитане да се използва комбинация от двата метода.

Основните методи за събиране на първични данни са: анкетни проучвания, регистри, системи за обратна връзка и други подобни.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Вторичните данни са вече съществуващи данни, които са събрани и обработени и могат да бъдат използвани за анализ директно или след елементарни трансформации. Основен проблем при тях е, че в процеса на събиране те не са съобразени с целите и нуждите на наблюдението и оценката на стратегии/планове за осъществяване на определени политики и формата и обема им не винаги е достатъчен. По тази причина може да се наложи събирането и обработването на така наречените първични данни, които да покрият нуждите на системата за наблюдение и оценка. Методологията и начините за събиране на първичните данни зависят от вида и обема на необходимата информация. В общия случай събирането на първични данни изисква специфични познания, капацитет, разполагаме финансов ресурс и време. Това налага използването на комбинация от двата типа данни.

Източниците на вторични данни за целите на наблюдението на стратегии/планове за осъществяване на определени политики могат да включват:

- данни на Националния статистически институт и териториалните му подразделения;
- данни от различни секторни институции (Бюра по труда, Агенция по заетостта, Национален център за здравна информация, местната администрация и др.)
- системи за наблюдение на оперативни програми ИСУН и ИСАК.

При събирането и обработването на данни, описващи социално-икономическата действителност много важен е въпроса за конфиденциалността на статистическата информация. Когато се касае за данни на сравнително малка територия, този проблем се изостря в по-голяма степен поради по-малки брой единици в различните категории. Събраните данни трябва да бъдат използвани по начин, който да не накърнява интересите на стопанските субекти или гражданите.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

Методите, използвани за събиране и обработка на данните са изключително важен фактор по отношение на надеждността и валидността на резултатите. За да се оцени надеждността на изследваните данни, е необходимо да се изследва дали:

- подходящите източници на информация са били използвани и надеждността на данните е била проверена;
- първични данни, получени от системи за наблюдение и получените от предишни изследвания са били използвани по най-подходящия начин;
- техниките за събиране на избраните данни са подходящи за получаване на отговор на въпросите на наблюдението и оценката.

Информацията, събирана от националния статистически институт (НСИ) в голяма степен отговаря на нуждите на подготовката, наблюдението и оценката на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие и това е абсолютно валидно за документите, изготвяни на по-високо териториално равнище – областно (в голяма степен), регионално и национално (напълно). Информацията, която може да бъде предоставена на ниво община е значително по малка като обем и причината за това е извадковата методология за събиране на данни, прилагана от НСИ, която не позволява да се осигурят данни, изпълняващи изискването за конфиденциалност на ниво община (особено в случаите, когато общината не е областен център или друга по-голяма община).

Въпреки трудностите и ограниченията, които са на лице при този източник, той остава един от основните, които осигуряват данни, включително на ниво община. Предвид ограниченията обаче е необходимо да бъдат включени допълнителни източници.

Основните източници на данни на областно са:

- ТСБ на НСИ;
- териториалните поделения на Агенция “Пътна инфраструктура”
- териториалните поделения на Агенцията по заетостта (ДБТ);
- териториалните поделения на Агенцията за социално подпомагане;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

- Регионалните инспекторати по образование;
- Регионалните здравни инспекции;
- Регионалните инспекции по опазване на околната среда;
- ВиК дружества и др.

Основните източници на данни на общинско ниво са същите, като би следвало да се добави и общинската администрация чрез ресорните ѝ звена като изключително важен източник.

7. Периодичност за събиране на данните

Набирането на данни в системата за наблюдение може да се извършва на различни интервали от време поради спецификата на източниците, които осигуряват данните. Осигуряването на информация веднъж годишно ще гарантира оптимизиране на процеса.

Моментът на събиране и попълване на данните в системата в зависимост от източниците може да се различава. За данни, събирани и предоставяни от НСИ трябва да се предвиди по-дълъг срок на обработка и предоставяне, докато данните, които се събират от конкретни източници могат да бъдат получавани значително по-рано. Препоръчителните периоди за получаване на данните са 01.12 на следващата отчетния период година от НСИ и 01.04 на следващата отчетния период година за останалите източници.

Данните, които се събират текущо трябва да бъдат изискани от съответните органи към края на съответната година с натрупване.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проект „Ефективна координация за стратегическо планиране и мониторинг на местните политики в Невестино“
реализиран с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз
чрез Европейския социален фонд

---

8. Консултиране на резултатите от мониторинга със заинтересованите страни и вземане на решение за промяна на политиките

При идентифицирана необходимост от предприемане на корекции на базата на осъщественото наблюдение на стратегията/плана е необходимо да се разработят предложения за корекции. Предложението за корекции и актуализация на плановият документ трябва да произлезе от групата за мониторинг, която е отговорна за наблюдението на изпълнението на плановите документи.

Направените предложения трябва да бъдат консултирани с всички заинтересовани от предвидената промяна страни. За тази цел работната група отправя писмена покана до всяка една от тях за среща на която да бъдат обсъдени възможностите за корекции. При необходимост от корекция, касаеща широката общественост е препоръчително същата да се направи в рамките на обществено обсъждане, на което, чрез местните медии да бъдат поканени за участие всички представители на местната общност.

В рамките на общественото обсъждане, трябва да се изложи фактологията, която налага предприемането на съответната промяна и да се предостави възможност на всеки един от присъстващите да изрази своето мнение. Едва след като бъде изпълнена тази процедура е препоръчително да се предприема осъществяването на корекции.